

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

НАСТАВНА ПРОГРАМА

ТЕХНОЛОГИЈА НА ПЛЕТЕЊЕ

II ГОДИНА

ТЕКСТИЛНО-КОЖАРСКА СТРУКА

текстилен техничар

Скопје, 2006 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: ТЕХНОЛОГИЈА НА ПЛЕТЕЊЕ

1.2. Образовен профил и струка

1.2.1. Образовен профил: текстилен техничар

1.2.2. Струка: текстилно-кожарска

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Стручно образование: предмет карактеристичен за образовниот профил

1.4. Година на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Втора година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно: 4 часа

1.5.2. Број на часови годишно: 144 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Задолжителен предмет

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

По совладување на наставната програма по наставниот предмет **технологија на плетење** ученикот стекнува знаења и се оспособува:

- да ги разликува видовите плетенини;
- да го објаснува значењето на подготовката на преденото за плетење;
- да ги објаснува основните принципи на плетењето;
- да ги разликува основните преплетки кај плетенините;
- да ги разликува машините за производство на плетенини;
- да ги објаснува фазите на формирање на котелци според типот на машините;
- да ги познава условите за работа во погоните за плетење;
- да ги познава пропишаните норми за заштита при работа;
- да развива вештини за тимска работа, лична одговорност и економично работење.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно совладување на содржините од наставната програма и за постигнување на зацртаните цели по предметот **технологија на плетење** потребно е ученикот да поседува знаења од наставните предмети физика, техничко цртање и машински елементи, технологија на текстил и кожа и текстилно-кожарски суровини од I година.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Бр. на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
ПЛЕТЕНИНА И ВИДОВИ ПЛЕТЕНИНИ	10	Ученикот: <ul style="list-style-type: none"> - да дефинира плетенина; - да ги разликува видовите текстилни производи; - да ги разликува видовите плетенини; - да ги објаснува карактеристиките на предената; - да ја воочува поврзаноста на квалитетот на плетенината со квалитетот на преденото. 	<ul style="list-style-type: none"> - Презентирање на примероци од разни видови текстилни производи; - презентирање на разни видови плетенини; - дискусија за значењето на секоја карактеристика на предената; - користење збирка примероци од разни плетенини. 	Технологија на текстил и кожа наставната целина „Технологија на плетењето“.
ПОДГОТОВКА НА ПРЕДЕНОТО ЗА ПЛЕТЕЊЕ	25	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги набројува подготвителните процеси за плетење; - да го објаснува значењето на подготовката на преденото за плетење; - да го објаснува принципот на премотувањето; - да ги опишува машините за премотување на шема; - да го опишува дублирањето и машината за дублирање; - да ги објаснува начините за подготвување на преденото за 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување на постапките за подготовка на преденото за плетење; - демонстрација на машината за премотување на шема; - прикажување на машините за дублирање, кончење, сновење на шема; - укажување на разликата меѓу подготовката за кулирно и основинско плетење. 	

		<p>кончење;</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги разликува видовите кончење; - да ги објаснува видовите на сновење (директно и индиректно); - да прави разлика меѓу подготовката за кулирно и основно плетење. 		
ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ТЕХНОЛОГИЈАТА НА ПЛЕТЕЊЕТО	18	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги објаснува елементите на плетенината; - да разликува кулирна од синџиреста (плетенина од основа) структура на плетенина; - да ја познава поделбата на плетачките машини; - да го дефинира поимот финост кај плетачките машини; - да ги познава системите за нумерација на плетачките машини; - да ги опишува функционалните елементи (главни и помошни) на плетачките машини. 	<ul style="list-style-type: none"> - Покажување на примероци од кулирни и основно; - покажување на главните работни елементи за формирање на котелци (разни видови игли, платини); - презентирање на примероци со различни преплетки на плетенините. 	

ОСНОВНИ ПРЕПЛЕТКИ КАЈ КУЛИРНИТЕ И ОСНОВНИТЕ ПЛЕТЕНИНИ	10	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги идентификува основните преплетки кај кулирните плетенини и плетенини од основа; - да ги набројува машините за изработка на кулирни и основни плетенини; - да разликува кулирни преплетки (десно-лева, лево-лева и десно-десна); - да разликува основни преплетки (трико, сукно, сатен, атлас); - да ги споредува преплетките. 	<ul style="list-style-type: none"> - Презентирање на примероци од плетенини со сите видови основни преплетки. 	
РАМНОПРЕПЛЕТУ-ВАЧКИ МАШИНИ	25	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги познава главните работни елементи за формирање на котелци; - да ги набројува механизмите кај рамнопреплетувачката машина; - да го објаснува принципот на функционирање на механизмите; - да ги објаснува фазите на формирање на котелци според шеми; - да разликува метражна од вкроена плетенина; - да ги истакнува предностите од вкројување на самата машина; - да ја објаснува улогата на декерот. 	<ul style="list-style-type: none"> - Прикажување на општа шема на конструкција на рамнопреплетувачката машина; - прикажување на главните работни елементи на шема; - објаснување на фазите за формирање на котелци според шема; - презентирање на примероци од вкроена плетенина. 	

<p>РАМНОПЛЕТАЧКИ МАШИНИ</p>	<p>44</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги познава општите карактеристики и поделбата на рамноплетачките машини; - да ја опишува конструкцијата на рачна рамноплетачка машина; - да ја опишува конструкцијата на едно, дво и тросистемските рамноплетачки машини; - да го објаснува принципот на плетење на рачната и механичката рамноплетачка машина; - да разликува жакардски од обични рамноплетачки машини; - да го објаснува принципот на селекција на иглите; - да ги споредува рамнокружните плетачки автомати со другите рамноплетачки машини; - да ги набројува главните работни елементи и механизмите на рамнокружните плетачки автомати; - да го објаснува процесот на плетење; - да ја објаснува конструкцијата на лево-лева рамноплетачка машина; - да го разбира принципот на 	<ul style="list-style-type: none"> - Класификација на рамнопреплетувачките машини; - демонстрација на конструкцијата на рамнопреплетувачката машина на шема; - шематско прикажување на конструкцијата на едно, дво и тросистемските рамноплетачки машини; - презентирање шеми за фазите на формирање на котелци; - покажување на примероци од жакардски плетенини; - објаснување на механизмите за селекција на иглите кај жакардските машини на шема; - демонстрација на конструкцијата и функцијата на рамнокружна и лево-лева рамноплетачка машина на шема; - нагласување на спецификите на процесите на плетење кај рамнокружна и лево- 	

		<p>плетење со двоглави јазичести игли;</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ја споредува лево-левата рамноплетачка машина со другите рамноплетачки машини. 	<p>лева рамноплетачка машина;</p> <ul style="list-style-type: none"> - посета на погони за плетење на трговски друштва од текстилната дејност. 	
КРУЖНОПЛЕТАЧКИ МАШИНИ	12	<ul style="list-style-type: none"> - Да ги познава општите карактеристики и поделбата на кружноплетачките машини; - да ја објаснува функцијата на главните работни елементи на едноредните кружноплетачки машини; - да го објаснува принципот на формирање на котелци; - да ги споредува едноредните кружноплетачки машини со рамноплетачките машини. 	<ul style="list-style-type: none"> - Класификација на кружноплетачките машини; - демонстрација на главните работни елементи кај едноредната кружноплетачка машина на шема; - презентација на шеми за фазите на формирање котелци; - посета на погони за плетење на трговски друштва од текстилната дејност. 	

4.2. Наставни методи и активности на учење

Согласно целите на наставниот предмет **технологија на плетење**, наставникот применува современи интерактивни методи во зависност од наставната целина, односно наставната содржина. Овие методи се користат со примена на фронтална и индивидуална форма на работа, работа во групи и парови/тандем.

Во текот на наставата наставникот ги презема следниве активности: објаснува, демонстрира, опишува, споредува, ја следи работата на ученикот, го мотивира ученикот, ги оценува постигањата на ученикот и др.

Во текот на наставата по предметот активност на ученикот се состои во слушање, дискутирање, прибележување, цртање на шеми, истражување, набљудување, споредување, изработување домашни задачи, читање и друго.

4.3. Организација и реализација на наставата

Воспитно—образовната работа по наставниот предмет **технологија на плетење**, се реализира преку стручно-теоретска настава во специјализирана или кабинет-училница, опремена со наставни средства и помагала. Образовните активности се организирани во две полугодија, преку неделен распоред на часовите. Бројот на часовите кој е даден за одделните наставни целини во точка 4.1. од овој документ, опфаќа часови за обработка на нови наставни содржини, повторување, утврдување, посета на погони за плетење на трговски друштва од текстилна дејност.

4.4. Наставни средства и помагала

За поефикасно постигнување на целите се применуваат разни наставни средства, помагала и материјали. Во зависност од наставната единица се користи: графоскоп, компјутер, визуелни уреди, CD и DVD дискови со снимени содржини од технологијата на плетењето, мостри од разни видови плетенини, шеми, слики, каталози и други наставни средства предвидени според нормативот за наставни средства и помагала по технологија на плетење за образовниот профил текстилен техничар.

За поуспешно совладување на целите на предметот се користи соодветна литература, и тоа: учебници и учебни помагала, Интернет, наставни материјали подготвени од страна на наставникот и дополнителна литература за наставникот.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците, се врши преку следење и вреднување на знаењата и умеењата континуирано во текот на целата учебна година, усно и писмено преку тестови на знаења кои се користат по обработката на секоја наставна целина. Секој ученик во текот на едно полугодие, добива најмалку две оценки. Доколку ученикот не ја совлада наставната програма, по предметот се постапува според законската регулатива.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Наставникот по наставниот предмет **технологија на плетење**, треба да ги поседува следниве персонални, професионални и педагошки карактеристики: да е психофизички здрав, да го применува литературниот јазик и писмото на кој се изведува наставата, да е отворен и комуникативен, отворен за соработка, да има соодветно професионално образование, со или без работно искуство, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, креативен, да ја почитува личноста на ученикот, да е подготвен за примена на иновации во воспитно-образовната работа.

6.2. Стандард за наставен кадар

Наставата по предметот **технологија на плетење** ја реализираат кадри со завршени студии по: **технологија-текстилна насока** и со здобиена педагошко-психолошка и методска подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард за простор

Наставата по наставниот предмет **технологија на плетење**, се реализира во специјализирана училница, односно кабинет-училница, опремена според Нормативот за простор и опрема за образовниот профил текстилен техничар од текстилно-кожарската струка.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: мај 2006 година

7.2. Состав на работната група:

1. Ратка Јаневска, раководител, советник во Бирото за развој на образованието-Скопје
2. Соња Јордева, член, наставник, ДСТУ „Димитар Мирасчиев“-Штип
3. Ирфан Шабани, член, наставник, ДСТУ „Гоце Стојчески“-Тетово
4. Иван Граматиков дипл.текст.инж., член, управител ДОО „Пајонија“-Штип

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

8.1. Датум на започнување: 1.09.2006 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по **технологија на плетење**, ја одобри министерот за образование и наука со решение бр. 07 - 3851/21 од 29. 06. 2006 година

